

NAPREJ

Glasilo jugoslov. socijalno-demokratske stranke.

Telefonska št. 312.

Naročnina: Po pošti ali z dostavljanjem na dom za celo leto K 180, za pol leta K 90, za četrt leta K 45, za mesec K 15. Za Nemčijo celo leto K 216, za ostalo tujino in Ameriko K 240.

Reklamacije za list so poštne proste.

Upravništvo je v Ljubljani, Frančiškanska ulica št. 6/L, Učiteljska tiskarna.

Izhaja razen ponedeljka in dneva po prazniku vsak dan opoldne.

Uredništvo je v Ljubljani, Frančiškanska ulica št. 6/L, Učiteljska tiskarna.

Dopise frankirati in podpisati, sicer se jih ne priobči. Rokopise se ne vrača.

Oglasi: Prostor 1 mm x 55 mm po K 120. Uradni razgledi, poslano ter nočice isti prostor K 160. Pri večjem naročilu popust.

Agrarna reforma in „Slovenec“.

Takoj drugi dan, ko smo objavili članek »Agrarna reforma — rešenja«, je prišel »Slovenec« in v dolgem članku odgovoril na naš članek. Odgovoril je tako, kot smo to že mesec navajali pri »Slovenecu« in »Večernem Listu«. Ko jim zmanjkastvarnosti, pa začno udrihati po Kristanu, industrijski banki (katere žal še ni) itd. Zdi se se spravili celo na Kranja. Mi se ne bomo spuščali na to pot, temveč hočemo odgovoriti samo na nekatera »Slovenčeva« zavihanja.

Že v prvem članku smo približali sledeča dejstva: 1. da so Auerspergovci gozdovi pod državnim sekvestrom, 2. da so »Sava« in »Panonia« (»Slovenec« se jih ne upo imenovat) in pa »Gospodarska zveza« sklenili z Auerspergom za petnajst let pogodbo za eksploatacijo teh gozdov. 3. da čakamo, kaj bo rekla vlada k temu in — 4. da so gospodje krog »Sava« in »Panonia« pritegnili (kupili) »Gospodarsko zvezo« zato, da bi pod to firmo lažje dobili vladno potrdilo pogodbi. Konečno pa to: da je »Gospodarska zveza« zatajila zadrugištvu in se spetala s knezom milijonarjem in liberalnimi velekapitalisti.

»Slovenec« odgovarja na to sledeče: 1. da je naše zadrugištvu prešibko, da bi moglo samo kaj takega napraviti. 2. Da se bodo s tem zaprla vrata tujemu, židovskemu kapitalu, ki sega po naših gozdovih. Nazadnje bi pa rad naprtil krivdo, da agrarna reforma še ni rešena — Kristanu.

Ce se dekle proda iz revščine bogatašu, je to vsaj razumljivo odpušljivo: če se mu na proda iz pohlepa po denarju, je to neodpušljivo. To je naše mnenje. Gospodje krog »Slovenca« imajo drugačne moralne na-

zore. Drugačne v teoriji — drugačne v praksi.

Da bi bilo naše zadrugištvu prešibko kaj takega izpeljati, dvomimo. Če razume »Slovenec« naše zadrugištvu — samo zadrugi, ki stoje v okviru SLS., potem morda.

S tem se ne budo prav nič zaprla vrata tujemu kapitalu, ker temu so v Auerspergove gozdove že zaprta s tem, da stole ti gozdovi — pod državnim sekvestrom. Vi, gospodje, pa ste s to pogodbu odprli na široko vrata stokratnemu milijonarju — knezu Auerspergu, ki se požvižga na vse sekvestre in bo iz te pogodbe nabral novih milijonov. Dajte ste se združili z liberalnimi milijonarji, ki se vam in vašim zadrugištvu principi smejajo, kot se smeje lahkoživec v kavarni dekletu, ki mu sentimentalno govori o morali, pri tem pa poželjivo pogleduje njegove bankovce.

Storili pa ste največji zločin s tem, da hočete razpolagati z lešom, ki naj bo kmetov in delavcev in je sedaj državna last.

To, kar naj bo prav kmetu in kmetovo in delavčevu, bodo dobili zdaj Auerspergi, Kaifeži, Hainiharji, Dolenci itd. — in pa vaša »Gospodarska zveza«.

Gospodje, tu je jedro vsega. Na to odgovorite!

Pričujete se, da ni agrarna reforma še rešena. Protič-Korošec so bili že dvakrat na vladi. Zakaj niso še nič storili v tem pogledu. Zato, ker vam ni zt resno delo. Zato, ker hočete reševati tako važno vprašanje kot je agrarna reforma — po svoje na ta način, kot hočete storiti to z Auerspergovimi gozdovi.

kakor da organizira v miru produkcijo, ogrožena od vzhoda po Japonški in od zahoda po Poljski.

Pa to še ni vse. Urad Tretje Internacionale v Amsterdamu poroča, da je Francija in Amerika poslala obilo vojuna materijala na Poljsko. Plan je bil storiti na posvetovanju v Londonu. Finska naj bi napadla Petrograd, Poljska naj bi šla proti Moskvi. Obenem računalo na prevrat v Nemčiji. Tudi Avstriji in Ogrski je določena naloga pri ofenzivi proti ruskemu narodu, zato dobila primerno odškodnino.

Začel se bo tako odločilni boj. Kapitalistične vlade bodo kmalu odvrle svoje krinke, za sedaj se komedija še nadaljuje; še se pogajajo, hočejo zvabiti voditelje ruskega proletarijata k sebi, to se pravi v zasebo. In da se vse gotovo posreči, upostavljajo za militarizirano Poljsko enako militarizirano Nemčijo, med tem ko črnci — predbojevniki civilizacije — držijo nemška mesta, vsak čas pripravljeni nastopiti proti delavstvu.

In to ni roman. Razumemo zakaj nočejo diplomati, ki so zveržili mirno pogodbo, razorožiti Nemčije, zakaj te Anglija vzdrževala zvezo s Kappom.

In proletarijat? Ali bo držal v tem boju roke križem? H.

DR. TRUMBIČ ODPOTOVAL V SESTRI PONENTE

LDU Belgrad, 8. Maja. Naš minister za zunanje stvari dr. Ante Trumbić in delegat na mirovni konferenci odpo tute jutri z ekspresnim vlakom v Sestri Ponente na italijanski Rivieri, kjer se bo sestal z italijanskim ministrom za zunanje stvari Scialotem.

PROGRAM DR. VESNIČA.

LDU Belgrad, 8. maja. Dr. Milenko Vesnić je formuliral v petih točkah program, na čigar podlagi naj bi se sporazumeli vsi parlamentarni krogi. Te točke so: 1. Likvidacija stanja, ki je nastala vsled vojne. Kot najnujnejša potreba se označuje parlamentarna rešitev zakonskih predlogov o invalidih in moratoriju. 2. Z ozirom na ureditev odnosov naše države z drugimi državami, se morajo ratificirati mirovne pogodbe, sklenjene v Versaillesu, St. Germainu, Neuillyju in San Remu. Dokler se to ne zgodi, država ne more pričeti z notranjo konsolidacijo. 3. Volilni zakon se mora rešiti v parlamentu ter tudi doseči soglasnost v vprašanju načrta nove ustave. 4. Ureditev odnosov delavcev in državnih nameščencev nametščencev napram državi, da se preprečijo razne zlorabe, ki ovirajo normalen razvoj države. 5. Sprejetje proračunskih dvanaest, da se zagotovi finančno ravnotežje države.

BLAD IN BOHINI PRIPADETA JUGOSLAVIJI.

LDU Belgrad, 8. Jugoslovski poslanec in delegat na mirovni konferenci v Parizu dr. Otokar Rybat izjavlja, da njegov intervju, ki ga je »Slovenski Narod« z dne 7. t. m. posnel po zagrebnem listu »Novosti« in ki so ga objavili tudi nekateri drugi listi, ni točen. Jeseniška kotlina, Bled in Bohinj ne spadata v vmesno državo. Zahteva se le demilitarizacija teh krajev. Nitičeva izjava glede načelnega sprejetja spomenice z dne 9. decembra 1919 ni od 25. januarja, marveč od 25. aprila.

DR. SMODLAKA ODLOŽIL MANDAT.

LDU Belgrad, 8. Dr. Smodlaka je odložil mandat kot delegat na mirovni konferenci.

REŠKI SANJAC.

LDU Pariz, 8. (ČTU.) D'Annunzio je izjavil zastopniku lista »Echo de Paris«, da rajši požene v zrak mostove, kolodvor, mesto in samega sebe, kakor bi popustil Reko.

STAVKA V FRANCII.

LDU Pariz, 8. (DunKU. — »Havas«.) Po listu »Echo de Paris« so skoro vsi pristaniški delavci, izimši onih v Dunkerqueju, zopet pričeli delati. V Rouenu in Bordeauxu je stavka pristaniških delavcev končana. V Le Havreu in v Nantesu se opaža, da se je število delavoljnih zvišalo.

RUSIJA JE ENOTNA.

LDU Moskva, 8. (DunKU.) Glavna odbora meniševikov in ruske socialno demokratske stranke sta v svoji izredni seji ugotovila, da je obramba Rusije proti poljskemu vpadu narodna dolžnost vseh Rusov brez razlike strank in sta svoje pri stave pozvala, da prispevajo z vsemi silami, da se Poljaki odblijejo.

RUSIJA NE PREPUŠTA SPITZBERGOV.

LDU Moskva, 8. maja. (DunKU. — Brezlično.) Ruski ljudski poverjenik za zunanje posle Čičerin je javil norveškemu ministru za zunanje posle, da stoji ruska sovjetska vlada slej ko prej na stališču, da nobena odločba glede Spitzbergov brez soglasja ruske vlade ni veljavna. Za vso škodo, ki bi nastala Rusom po ukrepih norveške vlade, kot sedanje posestnice otočja, bo Norveška odgovorna.

„Večerni list“ in proletarska žena.

Smrti znol obhaja te poštenjake, ko zaslišijo, da naj bi se tudi proletarski ženi odprle oči. »Večerni List« in njegovih sovratniki vedo prav dobro, da bi v tem slučaju vsem krščanskim sleparjem, kateri se upajo za svoje umazane namene nositi krščanstvo na jeziku, odklenkalo za vedno.

Popolnoma prav ima »Naprej« z dne 24. aprila, ko piše, da je sedanji družabni red tudi za nas ženske krivičen. Lepo število žen nas je že prišlo do prepričanja, da si bomo morale priboriti le same svobodo in pravico, ki nam pripada. Izprevidelo smo tudi, da je le ena stranka na svetu, ki bi nas v tem trdem boju podpirala, in to je socialna demokratska stranka.

Klerikalizem je imel ženo že stoletja pod svojim okriljem. Pripeljal jo je tako daleč, da ko bi postali vzdihli in tuze, ki se razlivalo po njenem srcu glasni, bil bi to krič tako strašen, da bi se ne čula nobena druga reč na svetu več.

In ta žena, ki bi se hotela rešiti tega gorja, naj bi bila prostitutka in vlačuga?

Stoletja in stoletja je imel klerikalizem moč tam, kjer so se delali zakoni, ki bi ščitili in varovali nas žene. Vse, kar smo imele od klerikalizma, je bila tolažba, da naj le z voljo vse potrpiamo, na onem svetu se nam bode že bolje godilo.

Prvo, kar si bo morala žena priboriti, da bo prejemala za svoje delo tudi pošteno plačilo. Žena je ustvarjena za materinstvo. Da, ogromno je to delo in trpljenje. Tu se ne vpraša, koliko ura! delavnik ima ta ali ona žena. V premožnih slučajih je tudi dvajset ur nepretrgoma pri delu.

Kje veste za zakon, ki bi določal plačilo ženi za ta veliki trud. Mož upravičeno toži in postala od dne do dne bolj nemožna, ker mora vse sam zaslužiti. Mnogokrat se vda vsled obupa tudi pilančevanju. Kako je obsojena taka žena, to ve le sama. Trpljenje, ki pride v tem primeru nanjo, je sploh nepopisno.

Država rabi državljanov. Brez ljudi ni države, pač pa puščava. Zato je tudi njena sveta dolžnost, da skrbi za vsakega novorojenca toliko časa, dokler si ne more sam služiti svoj kruh. Poglejmo samo zakonski par, ki je bil srečen, da je trebal ob svojem borem zaslužku preživeti le

enega otroka in onega, ki jih je moral ob ravno isti plači vzrediti osem ali tudi še več! Ali je to enakopravnost vseh državljanov?

Država, ki bi hotela biti pravična vsem državljanom moškega in ženskega spola, bi morala urediti v prvi vrsti materinstvo. Zatem bi se šele moglo urediti za enako delo tudi enako plačilo.

In ker se hočemo boriti za te pravice, me proletarske žene, nas imenujete vi, božji namestniki, prostitutke in vlačuge!

Žena-proletarka.

Novice.

— Čehi o Poljaki. Češki listi pišejo o poljskih stvarih: N. pr. »Narodni Listy« pišejo o psihologiji poljskega soseda in pravilo, da je poljski človek brezobziren. Poljaki smatrajo Ruse še vedno za stare sovražnike, ravno tako pa sovražijo tudi Čeha. Strast se ho po plebiscitu še povečala in raste sedaj po vsaki poljski zmagi.

— Bissolati umrl. Kakor poroča »Vossische Zeitung« iz Curiha, je bivši minister Bissolati 8. t. m. v Rimu umrl v starosti 63 let.

Dnevne vesti.

Senzacionalna pravda.

Pred ljubljanskim okrajnim sodiščem je včeraj, v nedeljo, bila končana eno leto trajajoča pravda dr. M. Rostoharja proti inž. H. Uhlifu zaradi žaljenja časti. — Ob 11. dopoldne je v navzočnosti strank in številnega občinstva, zlasti iz literarnih krogov, proglasil sodnik A. Avsec naslednjo sodbo: a) Inž. H. Uhlif je kriv prestopka žaljenja časti glede očitka, da je dr. Rostohar nosil vojaško perilo po vlačikih v nahrbtnikih na svoj dom iz pivovarne »Union« ter se obsojal na 5000 K denarne kazni ali 7 dni zapore. Oprostila pa se od nadaljnjih obtožb, ki se glede 25 milijonov zastarane, glede 148.000 K pa je ta očitek izrekel zagovornik dr. Vodnick, ki ni tožen, ne pa obtoženec. — Izrek sodbe je občinstvo sprejelo s primernimi komentarji. Povdarjali so: »V formalnem oziru je sodba pravilna!« — Drugi pa so pristavljali: »Pa tudi diplomatska!« — V glavnem je stvarni položaj ta-le: Uhlif, za katerega zadnji čas sumljivo lomil kopja »Slovenec«, je obdolžil vseučiliškega docenta dr. Mihaela Rostoharja, da je ob prevratu kradel v skladišču »Union« perilo, na glavnem kolodvoru pa izmaknil 25 milijonov K, odnosno 141.600 kron. Preiskava je dognala, da je vsota 141.600 K v resnici izginila, kdo jo je vzel, to je popolnoma nepojasnjeno, zlasti ker v onem strahotnem kaosu nikakor ni bilo mogoče kako urejeno poslovanje. Trditve, da je Rostohar kradel perilo in 25 milijonov K se je pa izkazala kot povsem iz trte izvit laž, kojoj je ing. Uhlif skušal deloma dokazati s potvornjenimi dokumenti. Najvažnejša priča proti dr. Rostoharju je bil neki poštni uradnik Hellmann, ki uživa že nekaj časa v najobilnejši meri Uhlifovo gostoljubnost. Čudimo se le nizki kazni, ki je za ing. Uhlifa prava malenkost, naj si je ta mož nakopičil pri nas že težke vreče desetisočakov, zato se tudi prav nič ne čudimo, če je »Slovenec« tako vnet njegov prijatelj.

Birokratsko klifuse.

Inspektorat drž. železnice je razglasil pred par dnevi v slovenskih časnikih, da prične voziti z 9. majem izletniški vlak v Boh. Bistrice ter v Vetrinje pri Celovcu (pardon, Vetrinje so še v Jugoslaviji). Pisali so tudi mnogo reklam, da bi se ja oglasilo kaj prilateljev Slov. Koroške. In res, se je navdušilo takoli nekaj ljudi, da bi obiskali tamosnje koroške Slovence. Na Vrbsko jezero ali njeega otok, na kaj tako delikatnega niso mislili

Strah pred sestradanimi obrazi.

Interelacija socialističnih poslancev na ministra notranjih poslov v Belgradu.

Ljubljanski dnevnik »Slovenski Narod« je priobčil članek »Epilog ali prolog« ob priliki železničarske stavke. Kot odgovor na to, je potem priobčil »Naprej« v svoji 99. številki z dne 30. aprila sledeči članek, ki je bil zaplenjen.

»Fran Govekar in slovenski delavec«. Tudi ta neinteligent je vzel sod gnojnice, da bi izlile na slovensko delavstvo. Imenuje nas roparje in tatove. Pozivljamo ga, da nam dokáže, kje je delavstvo ropalo.

Osem dni so že stavkali železničari. Videlo se jih je na tisoče, ali ni ga človeka, kateremu bi bili skrivili je las na glavi. Isti mir, ki je vladal vse dni, bi bil vladal tudi v soboto, je z izjemo, da je hotelo tudi ostalo delavstvo pokazati, da je z železničarji vred lačno. Ali buržoazije je strah že tega, videti pred seboj tisoče in tisoče sestradanih obrazov, ki jih je ta gospoda s svojo politiko spravila v obup. Ko bi imela to videti, jih pusti rajši postreliti.

Izraža se, kako nekulturno je na padlo delavstvo duhovnika, ki je prišel med ranjence. Ne vidite pa, v kakšni trenutni razburjenosti je bilo delavstvo, ko je pustila ta duhovska vlada nanje streljati.

Da, roparje nas imenuje ta gospoda. Zgodovina bo s krvavimi črkami zapisala, kdo je imel milijone naropane v svojih blaginjah, na smrt

Komplot proti sovjetski Rusiji.

Bila bi velika zmot, če bi mislili, da so meščanske vlade opustile boj proti Rusiji. Premenile so samo taktiko. Ne govore več o krvavih boševikih, nasprotno priznavajo še celo njihovo dobro voljo. Zato pa širijo vesti, češ da je prinesla sovjetska vlada že nebroj razočaranj. Seveda je to vse komedija.

Dočim sipljejo nesek v oči, se pripravljajo sovražniki na drugačen boj.

Pred kračkim so se namigavali na možnost japonskega »posredovanja«. Danes je to že gotova stvar. Japonska le že pričela vojno. Zbira močno armado, ki le že pričela z ofenzivo. Ob istem času — seveda slučajno — izjavlja Poljska, da je pripravljena za boj, še več, njene armade so se pomaknile proti vzhodu. Tako je Rusija, ki je srečno končala svojo domačo vojno, ter misli na drugo.

fakol prvo nedeljo. Da ne bi bili izpostavljeni eventualnim nevarnostim (pri nas smo imeli navajeni v obliki meri), so šli tri največji ljubljanski policijski ravnatelji po skromne legitimacije za to pot. Tarkajski uradnik — dobro informiran — pa vam zajaše birokratsko ključ ter vam napravi kompliment: Kaj pa hočete, ljudje božji danes kar naenkrat z Vetrinami? Veste, da je pri nas taka navada, da morate vložiti prošnje za potne liste za vsako potovanje ter čakati najmanj šest tednov rešitve. Storitve tudi vi tako in pojdi-te! Eto vam prijatelji! Udamo se ter čakamo! Izletniški vlak je tu, naj vozi pač prazen! Mi pa pripravimo počasi svoje »šlita«, ker uverjeni smo trdno, da do letošnje zime nam bo mogoče priti na Slovo. Koroško ter tam gošiti zimski šport kar najbolj pasionirano. Za »la belle saison« pa poidimo v ljubljanske oštarice, pismo po stari kranjski šegi ter zabavimo tu vse matinske in druge nedelje ter njih lepote!

Članom konsumnega društva za Ljubljano se naznanja, da se bo od danes prodajal v prodajalni v Spodnji Šiški kruh pekarnice gosp. Ivana Prosenca.

Oskrba vrtniških se vojnih ujetnikov. Prejeli smo: Kako vzorno funkcionira pri nas oskrba vojnih ujetnikov, naj opišem tavnosti svoj slučaj. Iz italijanskega ujetništva sem se vrnil lačen, raztrgan in bos ter brez vsakega denarja. Nimam ne očeta ne matere, pa tudi ne ljudi, kamor bi se mogel zateči v prvi sili in sem torej tudi brez stanovanja. Letal sem z lačnim želodcem po vseh mogočih pisarnah, pa sem bil povsod odpravljen brez vsake podpore. Od mestnega urada sem končno dobil potrdilo glede svoje civilne obleke, seveda obleke ali odškodnine zanjo še danes, t. i. po šestih mesecih nimam. Tudi dela nisem bil mogel takoj najti in v največji revščini sem taval za službo, ki sem jo končno slučajno dobil. Idealizem »o medu in mleku« se je končno pocedil... I. K.

Pogreb ponesrečenca ob priliki požara na južnem kolodvoru. Društvo nižjih mestnih uslužbencev naznanja, da je umrl družinski član Maks Levce po težki poškodbi, prizadeti pri požaru na južnem kolodvoru. Pogreb se vrši v ponedeljek ob 17. uri popoldne. Udeležimo se polnoštevilno pogreba našega mariborskega člana. — Odbor. k

»Slovenec« morala ali kako? »Slovenec« o ženah. Tudi ženske so dražje. Da čuti ves svet posledice zadnje vojne, predvsem v visokih cenah vsega, bodisi v življenjskih potrebah, bodisi v čem drugem, dokazuje to, da je na Kongu in Ugandi tudi nežni spol jako poskočil — v ceni. Pred vojsko je stala šestnajstletna ondota deklica štiri sušične ročnike, danes je pa pod osemimi sušičnimi ročniki ni mogoče kupiti, a v krajih, kjer se pečajo z živinorejo, mora kupec danes dati za žensko osem krav, a pred vojsko jo je prav lahko kupil za štiri krave.

Izvoz blaga v inozemstvo. (Uradno.) Na podlagi člena 4. sklepa ministrskega sveta, IV., št. 4858 od 17. aprila t. l., ki ureja izvozno trgovino se določa: da se izvoz blaga v inozemstvo more vršiti samo z nastopnimi tujimi valutami: ameriški dolarji, angleški funti, švicarski franki, francoski franki, belgijski franki, španski pesetami, holandski goldinariji, italijanskimi lirami ali grškimi drahmami. Ta tuja valuta se more položiti samo v čeki, ne pa v efektivnem novcu, iz-

vzemši vrednost do 1000 francoskih frankov. Za način zavarovanja valute veljajo dosedanja predpisi, po katerih je delala inozemska centrala. Izjemoma se z oziroma na razloge v sklepu ministrskega sveta I. št. 3245 od 19. novembra 1919 in I. št. 12.614 od 5. aprila 1920 dopušča izvoz pekmeza in suhih sliv za dinarje, nemške marke in čehoslovške krone.

Obratno ravnateljstvo južne železnice objavlja: Mariborski vlak št. 35 a, ki prihaja v Ljubljano ob 14.51, ima zvezo s tržaškim vlakom št. 87a, ki je dosedaj odhajal iz Ljubljane ob 14.30, pa bo odslej odhajal ob 15.1, tako da bo čakal na mariborski vlak 10 minut. Ako pa bo imel mariborski vlak zamude več kakor 10 minut, ga ne bo čakal. Kar se tiče objave prihoda in odhoda vlakov, pripominja obratno ravnateljstvo: Stranke, karvarne in gostilnice, občinski uradi po deželi, naj si nabavijo stenski vojni red, ki se dobi na postaji Ljubljana, glavni kolodvor za 10 kron. Vse eventualne izpremembe pošilja ta po stala brezplačno vsem naročnikom stenskega voznega reda, kjer so vsi zaščeleni.

Generalni civilni komisar za zasedeno ozemlje je izdal naredbo, po kateri imajo italijanski državljani in druge osebe, ki so imele leta 1915. svoje bivališče v sedaj zasedenem ozemlju in so pobegnile v kraljestvo ali pa so bile v zvezi z vojnimi dogodki internirane po avstrijskih oblačih, pravico zahtevati potom tožbe razveljavljene vsakterih pogodb, ki so se v njihovi odsotnosti v dobi 24. maja 1915 do 3. novembra 1918, sklenile za prodajo njihovih premičnin ter vrnitev poslednjih, če so se premičnine nahajale v času objave naredbe od 14. februarja 1920, št. 11.074 v posesti kupca ali zadržitelja.

(Tiskovne pomote.) V sobotnem članku »Nil nisi bene?« naj se glasi pravilno v drugem stolpcu mesto »Ne rečem, da ima« pravilno: »da nima«. — V tretjem stolpcu mesto »večji del Cankarjevih del« pravilno: »večjih del Cankarjevih«. —

Vse voi, prehodne nastanitvene pristojbine se bodo vsled odredbe vojnega ministrstva plačale šele po zaključku miru in odobrenju potrebnega vredita.

Dimnikarski red. Občinstvo se opozarja na knjižico »Dimnikarski red«, ki se dobe v mestnem ekspeditu na magistratu po 1 krono in ki jih mora na podlagi tozadevne odredbe imeti vsak hišni gospodar in stranka v hiši. — Zaeno se opozarja, da Ljubljana še ni razdeljena v dimnikarske okraje, torej sme vsak dimnikar v mestu ometati, klerkoli hoče, in gospodar si more izbrati dimnikarja, kateregakoli hoče.

Uradne ure pri delegaciji ministrstva financ in podrejenih organih v Ljubljani se do nadaljnjega odredbe določajo z 10. dnem m. l. i. takole: od 8. do 12. ure popoldne, od 3. do 6. ure popoldne. V sobotah popoldne se ne uraduje. Glavna carinarica in tobačna tovarna obdržita dosedanje uredbe.

Uvedenje selske službe. Z dnem 1. maja 1920 je uveden pri kr. pošt-nem uradu Marenberg dostavljanje pošt-nih pošiljatev po selskem pismo-nošji v sledeče vasi: Dobrova, Spodnja Vižnja, Št. Janž. Dostavljanje se bo vršilo ob ponedeljkih, sredah in petkih.

Simfonični koncert orkestralnega društva »Glasbene Matice« se bo vršil danes 10. t. m. ob 8. uri zvečer v velik dvorani hotela »Union« z zelo izbranim sporedom. Predpro- daja vstopnic v trafikah v Prešernovi ulici.

Mariborske novice.

»Puč v Mariboru. Komunistična revolucija, 3 milijone italijanskih lir in druge take cvetke iz lažnjivih vrt- cev buržuazije polni predale naših meščanskih lističev že 14 dni. Vse je ponorelo v gonji za socialisti, de- nuncijski pa s polno paro ovajajo in »delajo!« — Oj, ljuba razsodnost, kje si doma? — Delavstvo pa mirno gle- da in se uči spoznavati resničnost in poštenost meščanskih strank.

Železničarski štrajk je bil tu kljub velikanskemu pritisku združenega klerikalno militaristično-policijskega terorja do zapovedanega konca kom- paktni. Tudi člani Zveze so, razen par izjem, ostali do konca so- lidarni z našo organizacijo v boju za svoje izboljšanje. — Persekucije, ki so bile in še trajajo, so naravnost ne- znosne a vkljub vsemu temu solidar- nost proletarijata ni ponehala in se je samo učvrstila. Naše organizacije so se v tem boju utrile, pridobile pa so dragocen nauk o spoznavanju svojih prijateljev.

Klerikalni listi so na hudodelski način pisali in tako odpirali oči svo- jim nezavednim pristajem. Klerikal- na voditelja Leskovec in Lanjšič sta potom policije in žandarmerije kro- nala stavko. Provokacije, s katerimi so nastopili ti gospodje na so bile preneumne, da bi zapeljali delav- stvo! Strojnice in baloneti, ročne granate in žandarji je bil cirkus, ki je zabaval stakuloče. Mir in red se ni kalil, pač pa se je kisala pamet klerikalnih voditeljev v Flosarski ulici.

Ljubljanska »Jugoslavija«, »Slo- venski Narod«, »Slovenec« ter mari- borski dr. Lenartov »Leibjournal« »Straža«, listi, ki imajo toliko doka- zilnega materiala proti našim sodru- gom, bodo imeli priliko pred sodiš- čem izpreveriti in dokazati, kar so pisali. Za tem pa bomo tudi mi izpre- govorili, ter pokazali slovenski jav- nosti politično in osebo moralno po- sameznih žurnalističnih »velikanov«. »Osebnost vest.« Novinar Franjo Pirc je vsled »razkola« v stranki na- rodni specializacij odletel od Nove pravde in priletel v uredništvo »Ma- riborskega delavca«, kateremu na pridobitvi čestitamo.

Javno vračanje »Katoliški Stra- ži« o tistih 30.000 K. reci tridesetstoč kronah, ki so se zamavljale in zavi- le na poti iz Št. ilia do Maribora se vedno ni polasneno. — Obračamo se tem potom še enkrat na cenjeno uredništvo Straže in Slov. gospo- darja, da vendar pojasni svojim bralcem, kdo od gospodov je imel to smolo, da je zaigral tilih 30.000 kron. Potem nimamo ničesar zoper to, če se ta izguba poplača iz tistih 3 mil- lionov lir, katere ste nam zaplenili.

Živijo kerlat! Vlado komisar Le- skovar je imenoval ravnateljem Mestne hranilnice klerikalnega za- družnega revizorja Pušenjaka, da bo uredil mestne finance še pred volit- vami, potem pride itak rdeča metla. »Mestna prodajalnice«, je ravis tr- govini, ki je last gosp. Preaca. Gos. vladni komisar, obrnite vendar en- krat svoje katoliške oči, ter odstrani- te ta napis, ki nima z mestom nič opravka.

1. maj v Mariboru je potekel po- vsem mirno, samo v volašnicah, na mestnem magistratu, policiji in okraj- nem glavarstvu so vstali duhovi — halucinacije — prošlih dni. Most je bil zabarikadiran. Gotove prodane duše pa so si želele druge Zaloške ceste — Ali izkazalo se je pač, da vas, Jara krvičerna gospoda, de- lavstvo pač visoko nadkriljuje.

Malska slavnost se je z ozirom na dogodke prelajala na poznejši čas. Opozarjamo že danes vse sodruge,

da se pripravljajo že sedaj na to ma- nifestacijo, ki bo viden znak buržu- aziji, da smo izšli iz boja močnejši kot kdaj prej.

6 strelav je oddala vojaška pa- trulja na Erkostavca Fanedla, ki se je vračal ob tričetrt na 10. uro zvečer domov z zlata 27. t. m. — Bil je težko ranjen v levo roko. — Ko je bil že ranjen, so ga seveda osuvali po predpisih s puškinimi kopiti! Čast, komur čast!

Korošec Krvavi bo kakor je skle- nila klerikalna stranka menda kandi- diral v mariborskem okraju. Da ga bodo viničariji in mali kmetje v znak kvalečnosti gotovo izvolili, ni dvoja- ma?!

Iz stranke.

Sestanek igralcev športnega kluba »Svoboda« bo v sredo ob sedmih zvečer v društvenih prostorih, Še- lenburgova ulica 6, II. nadstropje. Točna udeležba.

Tamburaški zbor podružnice »Svoboda« Vič-Olince priredi v četrtek dne 13. t. m. izlet k Sv. Ka- tarini, Sodrug in sodružice ostalih podružnic in odsekov dobrodošli. Zbirališče pred društvenim lokalom na Olincah (gostilna Korošec) toč- no ob sedmih zjutraj. — V slučaju slabega vremena se izlet preloži na nedeljo 16. t. m.

Konferenca Unile slovenskih ra- darjev se bo vršila v soboto dne 15. maja 1920. Pričetek ob 8. uri zjutraj, v prostorih gospe Müller v Zagorju ob Savi. Dnevni red: 1. Računsko poročilo za leto 1919. 2. Razprava glede uledinjenja. 3. Razne društve- ne zadeve. — Unilsko vodstvo.

Kultura.

Repertoar slovenskega gledališča v Ljubljani. D r a m a: 10. maja, pon- deljek. »Sneg«. Abon. C. 11. maja, torek. »Za narodov blagor«. (V prid akademski menzi. Izrtjo akademski).

Aprovizacija.

Podražanje mesa. Mestni magi- strat v Ljubljani v sporazumu z od- sekom za prehrano dovoljuje, da meso mesarij v mesnicah z ozi- rom na večje režijske stroške proda- lati goveje meso I. vrste po 28 K in II. vrste po 26 K. Cene na stojnicah ostanejo iste, kakor so bile do sedaj, to je I. vrste 26 K in II. vrste 24 K.

IZKAZ

o prejetih zneskih za sklad pokrajns- ke strokovne komisije za Slovenijo v Ljubljani, za ostale po žrtvah z dne 24. aprila 1920: Prešern, čevljarski mojster v Šiški 787 K. Ivan Vrhovec iz delavnice protez 538 K; mlini delavci tvrde Majdič v Kranju 853 kron; Miha Bosak, Ljubljana 30 K; Derganc Milan, Ljubljana 30 K; de- lavci tvrde Wilman v Ljubljani, in sicer: Križaj Friderik 50 K, Erjavec Martin 50 K, Božič Pavel 50 K, Pod- pac Anton 50 K, Širca Ivan 50 K, Re- šek 20 K, Lampič 20 K, sodružica Staretova in sodrug Zupan iz tobač- ne tovarne v Ljubljani sta odračuna- la za oddelek strojnih svačlic 293 K, oddelek pakovanih svačlic 198 K, za- vitanje zavolov tobaka 317 K 40 vin, rezalnica tobaka 400 K, mizarska de- lavnica 321 K, ključavničarska de- lavnica 438 K, pripravilnica za ci- garetni tobak 185 K, oddelek za smodke I. 445 K, za smodke II. 202 K 40 vin, splošni oddelek 155 K, po- žarni čuvaji 60 K, Matija Mele, Ptuj 20 K. Skupno 5562 K 80 vin.

ZAHVALA.

Povodom tragične smrti našega nadvse ljubljanskega očeta, brata, sva- ka in strica gda.

ALBERTA ŽARGI-JA

izrekamo tem potom za izkazano so- čutje vsem nakoplejšo zahvalo. Oso- bito se zahvaljujemo vsem ceni, ko- legom okoliške in ljubljanske požar- ne brambe, g. načelniku Turku za prekrasen nagrobni govor, starosti Jugoslovanske gasilske zveze gosp. Barletu, g. podžupanu dr. Trillerju, telovadnemu društvu »Sokol I.«, pevskemu društvu »Svoboda« in »Kraško-Trnovo« za ganljive želo- stinke, tvrdki J. J. Naglas, ravnatelj- stvu južne železnice, dr. Demšariu in dr. Minariju za izkazano prvo pomoč, gdu, župniku Petriču in vsemu osta- lemu občinstvu, ki nam je dalo na zadnji poti uteho: nepozabljene, ne- srečni žrtvi.

Žalnoča žena in trije otroci.

Izdajatelj Ivan Mlinar.

Odgovorni urednik: Jak. Vehovec.

Tisk »Učit. tiskarne« v Ljubljani.

Imate bolečine? V obrazu? V celem telesu? Vaše mišice in živci Vam odpovedujejo? Poizkusite pravi Fellerjev Elza-fluid! Bodete se čudili! 6 dvojnati ali 2 veliki stekle- rici 36 K.

Ali trpite na počasni prebavi? Na slabem apetitu? Zaprtju? Proti temu pomagajo prave Fellerjeve Elza-kro- glice! 6 škatlic 18 K. Prava, želo- dec okrepčujoča švedska tinktura 1 steklenica 15 K. Omot in poština posebej, a nalceneje. — Evgen V. Fel- ler, Stubica donja, Elzatre št. 252 (Hrvaško). — A — 930

UČITELJSKA TISKARNA

LJUBLJANA, FRANCISKANSKA ULICA ŠTEV. 6

REGISTROVANA ZADRUGA Z OMEJENO ZAVEZO.

TISKOVINE ZA SOLE, ŽUPAN- STVA IN URADE. NAJMODER- NEJŠE PLAKATE IN VASILA

ZA ŠKOLE IN VESELECE.

LETNE ZAKLJUČKE

NAJMODERNEJŠA UREDBA ZA TISKANJE CASOPISOV, KNJIG, BROŠUR ITD.

STEREOTIPIJA, LITOGRAFIJA.

Slamnike

barva v vseh niansah in čisti tovarna JOS. REICH.

Zaloga novih raznovrst- nih dvokoles z najboljšo pnevmatiko, posebej plašče, zračna črva in vsako- vrstni deli »a dvokolesa in razne stroje. — Vzemite se tudi stara dvo- kolesa in stroji v račun. 623

F. B., trgovina z raznimi stroji, LJUBLJANA, Stari trg 28.

Modna trgovina

s umetnimi cveticami se proda bolj po ceni na prometnem kraju Maribora. Cenj. ponudbe na naslov J. CETIN, Aleksandrova cesta 65 ali J. SIMČIČ, Gregorčičeva ulica 6, Maribor.

Trgovina z železnino

Breznik & Fritsch,

Cankarjevo nabrežje št. 1.

Arhitekt in stavbeno podjetje
Viljem Treo
Gospodarska cesta 10.

Gramofoni, godbeni avtomati
A. Rasberger
Sodna ulica 5.

Žarnice
»Svetla«
Mestni trg št. 25.

Raznoževalne aparate Opalographie in
potrebščine k istim dobavi
The Rex Co.
Šelenburgova ul. 7.

Restavracija »Maribor«
Grajski trg 1.

Manufaktura
Dragolin Jancič
Aleksandrova cesta 11.

Anončni zavod Drago Beseljak, Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 5

v Ljubljani:

Elektrotehnični predmeti
»Svetla«
Mestni trg 26.

Fotograf
Veličan Bešter
Aleksandrova cesta 5.

Mizarstvo
Josip Slejko
Zg. Šiška št. 82.

Kleparstvo in vodovodna inštalacija
Alojzij Goršič
Sp. Šiška, Kavčičeva c. 224.

Modna trgovina
Franjo Mayer, Glavni trg.
Kopač & Nifergal, Glavni trg.

Graver
A. Černe
Dvorni trg 1.

Lesna veletrgovina
Regovec & Comp.
Kolodvorska ulica 31.

Oblast. konces. zavod za pokončavanje
mli in mrcesa
Miroslav Zor
Kolodvorska ulica št. 39/II.

Avtomobili, motorji, kolesa, pnevmati-
ka, autogaraža
J. Gorec
Gospodarska c. 14.

Nakup in prodaja posestev
H. Havlik nasl. J. Simčič
Gregorčičeva ulica 6.

Manufaktura in zaloga oblek
Schwab & Bizjak
Dvorni trg 8.

Tehnične potrebščine
Odon Koutny
Kolodvorska ulica 37.

Stavb. in pohištveni pleskar in ličar
Josip Jug
Rimska cesta št. 16.

Pristna domača vina, najzbernejša
kulinja
pri »Zagorjanki«
Židovska ul. št. 1.

Specerije
Adolf Weigert, Aleksandrova c. 13.
Ferd. Greiner, Gospodarska ulica 2.

priporočila

sledeče tvrdke in podjetja:

Prodaja in popravila pla. strojev
The Rex Co.
Šelenburgova ulica 7/1.

Špodicija
F. & A. Uher
Šelenburgova ulica 4.

Gostilna »Mali Triglav«
Karol Cigler
Spodnja Šiška
pri državnem kolodvoru.

Export čevljev
Aleksander Oblat
Sv. Petra c. št. 16.

Trgovina z mešanin biogom
Marija Slemenšek
Maltrova ulica 17.

Beton, železobetn in vodne zgradbe

Inž. dr. Miroslav Kasal
Hilšerjeva ulica 7.

Stavbeno podjetje
Tavčar & Svetina
Gospodarska cesta 6.

Železnina
Zalta & Žilič
Gospodarska cesta 10.

Zavod za snajenje okraj, stanovanj,
novih poslopj itd.
Alojzij Smole,
Nova ulica 5.

Krojaška delavnica
Krekov trg št. 10 v hiši Impex.

Cevljarstvo
Ham Andrej
Vetrinjska ulica 13.